

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Censvra Sacrae Facultatis Theologiae Parisiensis, In
Librum cui titulus est: La Défense de l'authorité de N. S.
P. le Pape, ..., contre les erreurs de ce temps, Par Iacques
De Vernant, à Mets, 1658**

Université <Paris> / Faculté de Théologie

Parisiis, 1665

Avthoritate Sacrae Scriptvrae, Conciliorum, Sanctorum Patrum Ecclesiae,
& veterum Theologorum confirmatur Censurae veritas. Pro duodecimâ
Propositione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14744

AVTHORITATE SACRÆ SCRIPTVRÆ,
Conciliarum, Sanctorum Patrum Ecclesiæ, &
veterum Theologorum confirmatur Censuræ
veritas.

Pro duodecimâ Propositione.

B. *Paulus Epist. 1. ad Corinthios cap. 12.*
Hæc autem omnia operatur unus atque idem Spiritus, dividens singulis prout vult. Sicut corpus unum est, & membra habet multa, omnia autem membra corporis cum sint multa, unum tamen corpus, sunt ita & Christus. Etenim in uno spiritu omnes nos in unum corpus baptizati sumus, sive Iudæi, sive Gentiles, sive servi, sive liberi: & omnes in uno spiritu potati sumus. Nam & corpus non est unum membrum, sed multa. Si dixerit pes quoniam non sum manus, non sum de corpore: num idem non est de corpore? & si dixerit auris: quoniam non sum oculus, non sum de corpore: num idem non est de corpore? Si totum corpus oculus: ubi auditus? si totum auditus: ubi odoratus? nunc autem posuit Deus membra, unumquodque eorum in corpore sicut voluit. Quod si essent omnia unum membrum, ubi corpus? nunc autem multa quidem membra, unum autem corpus. Non potest autem oculus dicere manui: operâ tuâ non indigeo; aut iterum caput pedibus: non estis mihi necessarij. Sed multo magis quæ videntur membra corporis infirmiora se, necessaria sunt: & quæ putamus ignobiliora membra esse corporis, his honorem abundantiorum circumdamus: & quæ inhonesta sunt nostra, abundantiorum honestatem habeat, honesta autem nostra nullius egent: sed Deus temperavit corpus ei, cui deerat abundantiorum tribuendo honorem, ut non sit schisma in corpore, sed id ipsum pro invicem sollicita sint membra. Et si quid patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra: sive gloriatur unum membrum, congaudent omnia membra. Vos autem estis corpus Christi & membra de membro. Et quosdam quidem posuit Deus in Ecclesiâ primum Apostolos, secundò Prophetas, tertio Doctores, deinde virtutes, exinde gratias curationum, opitulationes, gubernationes, genera linguarum interpretationes sermonum. Nunquid omnes Apostoli? nunquid omnes Prophetæ?

Sanctus Epiphanius, hæresi 42. de Marcionitis.

Ob hunc igitur incestum Ecclesia ab ipso parente pulsus est; viro cum primis religioso, ac veritatis amore flagrantissimo, & in hæc Episcopalis muneris administratione presenti. Cui cum Marcio diu multumque supplicasset, ac penitentiam postulasset, hanc à Patre precibus nullis obtinuit. Vehemen-

tem siquidem ex eâre dolorem optimus senex & Episcopus ceperat, quod non solum ille excidisset, sed & ignominiam sibi ac dedecus imposuisset. Ergo ubi se nullis artibus eblandiri posse quod cuperet animadvertit, popularium suorum probra ac ludibria non sustinens, clam ab oppido secessit, ac Romam post Hygini Papæ obitum sese contulit: qui à Petro Pauloque Apostolis nonus Ecclesiæ præfuerat. Eò statim ac Marcion pervenit ad seniores adiens, qui ab Apostolorum discipulis edocti adhuc supererant, ut in communionem admitteretur ab ijs frustra petijt. Quamobrem extimulatus invidiâ, quòd non principem illic locum, ac ne Ecclesiæ quidem aditum impetrasset, ad impostoris Cerdonis hæresim confugere in animum induxit.

Ad hæc contradicere Marcion, ac longè secùs id habere se dicere, pro eo quòd admittere sese detrectassent. Quare palàm eos alloquens; cur me, inquit, recipere nolistis? responderunt illi: nobis injussu venerandi patris tui facere istud non licet. Vna siquidem fides est, & animorum una consensus: neque contrà spectatissimum collegam patrem tuum moliri quippiam possumus.

Cyprianus, Epist. 55.

Nam cum statutum sit omnibus nobis, & æquum sit pariter ac justum, ut uniuscujusque causa illic audiatur ubi est crimen admissum, & singulis pastoribus portio gregis sit adscripta, quam regat unusquisque & gubernet, rationem sui actûs Domino redditurus; oportet utique eos quibus præsumus, non circumcursare, nec Episcoporum concordiam cohærentem suâ subdolâ & fallaci temeritate collidere, sed agere illic causam suam, ubi & accusatores habere & testes sui criminis possint; nisi si paucis desperatis & perditis minor videtur esse autoritas Episcoporum in Africâ constitutorum, qui jam de illis judicaverunt, & eorum conscientiam multis delictorum laqueis vincij sui nuper gravitate damnarunt.

Leo Papa Epist. 62.

Hoc tamen proprium diffinitionis meæ est, ut quantumlibet numerus Sacerdotum amplior aliquid per quorumdam surreptionem decernat, quod illis trecentorum decem & octo Patrum constitutionibus inveniatur adversum, id justitiæ consideratione cassetur: quoniam universæ pacis tranquillitas non aliter poterit custodiri, nisi suâ Canonibus reverentiâ intemeratâ ferventur.

† *Leo, Epistola 84. ad Anastasium Thessalonicensem Episcopum Legatum in Macedonia.*

Et te igitur, Frater Charissime, & eos fratres nostros, qui de tuis offenduntur excessibus, cum tamen non similis sit omnium materia querelarum, hortor & moneo, ut quæ piè sunt ordinata, salubriterque disposita, nullâ concertatione turbentur. Nemo quod suum est, quærat, sed quod alterius, sicut Apostolus ait, unusquisque vestrum proximo suo placeat in bono ad ædificationem, nec enim poterit unitatis nostræ firma esse compago, nisi nos ad inseparabilem soliditatem vinculum charitatis adstrinxerit: quia sicut in
uno

uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent; ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra. Connexio totius corporis unam sanitatem, unam pulchritudinem facit. Et hæc quidem connexio totius quidem corporis unanimi- tatem requirit, sed præcipuè exigit concordiam Sacerdotum. Quibus etsi di- gnitas non sit communis, est tamen ordo generalis: quoniam & inter bea- tissimos Apostolos in similitudine honoris fuit quædam discretio potestatis, & cum omnium par esset electio, uni tamen datum est, ut cæteris præemi- neret. de quâ formâ, Episcoporum quoque est orta distinctio, & magnâ dispositione provisum est, ne omnes sibi omnia vindicarent: sed essent in singulis Provincijs singuli, quorum inter fratres haberetur prima sententia: & rursus quidam, in majoribus urbibus constituti, sollicitudinem suscipe- rent ampliorem, per quos ad unam Petri sedem, universalis Ecclesiæ cura conflueret, & nihil usquam à suo capite dissideret.

Idem Epist. 53.

Sancti illi & Venerabiles Patres, qui in urbe Nicenâ, sacrilego Arrio cum suâ impietate damnato, mansuras usque in finem mundi leges Ecclesiasticorum Canonum condiderunt, & apud nos, & in toto orbe tetramerum in suis constitutionibus vivunt; & si quid usquam aliter, quàm illi statuerunt, præsumitur, sine cunctatione cassatur: ut quæ ad perpetuam utilitatem genera- liter instituta sunt, nullâ commutatione varientur, nec ad privatum trahan- tur commodum, quæ ad bonum sunt commune præfixa: & manentibus ter- minis, quos constituerunt Patres, nemo in justendat alienum; sed intrâ fi- nes proprios atque legitimos, proiit quis valuerit, in latitudine se charita- tis exerceat.

Est enim patiens & benigna, & non æmulatur, non agit perperam, non inflatur, non est ambitiosa, non quærit quæ sua sunt. Vnde si charitas non quærit propria, quantum peccat, qui concupiscit aliena.

Idem, Epist. 8.

Non enim nobis ordinationes vestrarum Provinciarum defendimus, quod potest forsitan ad depravandos Vestræ Sanctitatis animos Hilarius pro suo more mentiri: sed vobis per vestram sollicitudinem vindicamus, ne quid ul- terius liceat novitati, nec præsumptori locus ultra jam pateat privilegia no- stra cassandi. Nostræ enim gratulationi hoc solum crescere profitemur, si A- postolicæ Sedis diligentia apud nos illibata serveatur: & per Sacerdotalis dis- ciplinæ custodiam honori vestro perire, quod suum est pro novis usurpa- tionibus non sinamus.

Gregorius lib. 10. Epist. 39.

De Ecclesiasticis verò privilegijs quod Vestra Fraternalitas scribit, hoc post- positâ dubitatione teneat, quia licet nostra defendimus, ita si singulis qui- busque Ecclesijs sua jura servamus. Nec cuilibet favente gratiâ, ultra quàm meretur impartior: nec ulli hoc quod sui juris est, ambitu stimulante derogo: sed fratres meos per omnia honorare cupio: sicque studeo honore sin- gulos subvehi, dummodo non sit quod alteri jure ab altero possit opponi.

Idem lib. 5. Epist. 11.

Quia verò pervenit ad nos, Clericos, aliàsque civitatis ac parœciæ tuæ religiosas personas ab alijs conveniri, fieri hoc de cætero prohibemus: & neque Clericum tuum, & neque Monachum, uel quamlibet civitatis aliam religiosam personam parœciæ tuæ conveniri à quoquam, vel ad alterius volumus iudicium exhiberi. Sed si quis contrà huiusmodi personas cujuslibet negotij movere voluerit quæstionum, Fratritatem Tuam noverit adeundam. Aut si fortè, ut affolet, aliqua illis quolibet modo fuerit nata suspicio, & electorum desideravit fortassè iudicium, sub tuâ executione eligendi fas habeant cognitores; quatenùs hoc modo nec tu amississe jurisdictionem, nec actor apud suspectum litigando videatur præiudicium sustinere. Hoc enim servandum & Anthemio Subdiacono nos præcepisse cognosce. Oportet ergò ut Fratritas Tua ergà monasteria civitatis parœciæque suæ omnes subiectos pastorali curâ diligenter invigilet, & de vitâ actûque eorum sit omninò sollicita: ut sicut nos hæc tibi privilegia servare dignoscimur, ità & tu vigilantiam tuam incunctis, ut decet, solerter exhibeas, quatenùs in nullâ re possis de neglectu reprehensibilis inveniri.

Idem lib. 7. Epist. 30.

Indicare quoque Vestra Beatitudo studuit, jam se quibusdam non scribere superba vocabula, quæ ex vanitatis radice prodierunt. Et mihi loquitur dicens: Sicut iussistis, quod verbum iussionis peto à meo auditu removere: quia scio quis sum, qui estis. Loco enim Fratres estis, moribus Patres. Non ergò iussi, sed quæ utilia visa sunt, indicare curavi. Non tamen invenio Vestram Beatitudinem, hoc ipsum quod memoriæ vestræ intuli, perfectè retinere voluisse. Nam dixi nec mihi vos, nec cuiquam alteri tale aliquid scribere debere: & ecce in præfatione Epistolæ, quam ad meipsum qui prohibui direxistis, superbæ appellationis verbum, universalem me Papam dicentes, imprimere curastis. Quod peto dulcissima mihi Sanctitas Vestra ultrà non faciat, quia vobis subtrahitur quod alteri plusquam ratio exigit, præbetur. Ego enim non quæro verbis prosperari, sed moribus. Nec honorem esse deputo, in quo fratres meos honorem suum perdere cognosco. Meus namque honor est, honor universalis Ecclesiæ. Meus honor est, fratrum meorum solidus vigor. Tunc ego verè honoratus sum, cùm singulis quibusque honor debitus non negatur.

Idem, lib. 9. Ep. 32.

Pervenit ad nos, quòd si quis contrà Clericos quoslibet causam habeat, despectis eorum Episcopis eosdem Clericos in tuo facias iudicio exhiberi, quod si ità est, quia valdè constat esse incongruum, hæc tibi autoritate præcipimus, ut hæc denuò facere non præsumas. Sed si quis contrà quemlibet Clericum causam habuerit, Episcopum ipsius adeat, ut aut ipse cognoscat, aut certè ab eò Iudices deputentur: aut si fortè ad arbitros eundem est, partes ad eligendum Iudicem ab ipso executio deputata compellat. Si quis verò Clericus, vel Laïcus contrà Episcopum causam habuerit, tunc te interponere debes, ut inter eos aut ipse cognoscas: aut certè te admonente sibi Iudices

eligant. Nam si sua unicuique Episcopo iurisdicção non servatur, quid aliud agitur, nisi ut per nos per quos Ecclesiasticus custodiri debuit, ordo confundatur? Item nuntiatum est nobis, quia quosdam Clericos qui à Reverendissimo Fratre Nostro Ioanne Episcopo exigente culpâ in pœnitentiam missi sunt, nesciente illo, tuâ illos exinde autoritate eieceris quòd si verum est, rem te omninò inhonestam, & non leviter culpandam fecisse cognoscas. Eisdem ergò Clericos Episcopo suo sine morâ restituere. Et hoc de cætero cave committere: quia si neglexeris, nostros te noveris non mediocriter motus incurere.

Idem in responsis ad Augustinum Episcopum Angliæ, lib. 12.

Postulo etiam qualiter debemus cum Galliarum atque Britannorum Episcopis agere.

Qualiter Metropolitanus in alienâ Provinciâ se habere debeat. Responsio B. Gregorij.

In Galliarum Episcopos nullam tibi auctoritatem tribuimus: quia ab antiquis prædecessorum meorum temporibus pallium Arelatensis Episcopus accepit, quem nos privare auctoritate perceptâ minimè debemus. Si igitur contingat ut Fraternitas Tua ad Galliarum Provinciam transeat, cum eodem Arelatensi Episcopo debet agere, qualiter si qua sunt in Episcopis vitia corrigantur. Qui si fortè in disciplinæ vigore tepidus existat, Tuæ Fraternitatis zelo accendendus est. Cui etiam Epistolas fecimus, ut cum Tuæ Sanctitatis præsentia in Gallijs fuerit, ei ipse totâ mente subveniat, & quæ sunt Creatoris nostri iussioni contraria, ab Episcoporum moribus compescatis. Ipse autem auctoritate propriâ Episcopos Galliarum iudicare non poteris, sed suadendo, blandiendo, bona quoque tua opera eorum imitationi monstrando, Pravorum mentes ad sanctitatis studia reforma, quia scriptum est in lege: per alienam messem transiens falcem mittere non debet, sed manu spicas contere- re & manducare. Falcem ergò iudicij mittere non potes in eam segetem quæ alteri videtur esse commissa, sed per effectum boni operis frumenta Domini vitiorum suorum paleis expolia, & in Ecclesiæ corpus movendo & persuadendo quasi mandando converte. Quicquid uerò ex auctoritate agendum est, cum prædicto Arelatensi Episcopo agatur, ne prætermitti possit hoc quòd antiqua Patrum institutio invenit: Britannorum uerò omnes Episcopos Tuæ Fraternitati committimus, ut indocti doceantur, infirmi persuasio- ne roborentur, perversi auctoritate corrigantur.

Epistola 30. B. Nicolai Pape.

Interea noverit Dilectio Vestra, Balduinum ut nobis intimatum est, qui natam vestram sibi furto in uxorem contra fas sociavit, quem idèd Venerandi Præsules Ecclesiam DOMINI in regno vestro gubernantes, vinculis anathematis obligarunt, ad limina Apostolorum accessisse, & ut à vinculis solveretur, atque per nos gratiam inveniret, sedem adijisse Apostolicam. Nos autem non solum eum à vinculis minimè absolvimus, aut in communionem nostrâ recepimus, sed potiùs tam præsumptuosam temeritatem detestati sumus, atque vestri pectoris naturalem affectum considerantes do-

luimus, vestraeque mœstitiæ participes effecti vobis hodiè que compatimur? Verùm quoniam ad divina sese præsidia contulit, amatorumque vestrorum Petri & Pauli Apostolorum Principum sibi met expetijt affore subsidia: non potuimus omittere, quominus, ut gratiam vestram perciperet, apud piam Excellentiam Vestram interveniremus.

Epistola 292. B. Ioannis Papæ octavi.

Opteramo Viennensi Archiepiscopo. Relatu veraci didicimus, Sanctimoniam Vestram in Genevensi Ecclesiâ Episcopum consecrasse, cui nos necessariâ temporum qualitate perspectâ, jam primùm Clericis ejusdem Ecclesiæ suggerentibus, autoritate Apostolicâ præfeceramus Episcopum, nomine Otradum. Quo audito, audaciam & temeritatem vestram nimium admirantes, ob id maximè turbati sumus, eò quòd non solum super ordinationem nostram obices manus habuistis; sed etiam ad contemptum, & injuriam Sedis Apostolicæ Præfatum Episcopum turpiter capientes: arctâ custodiâ retrusistis, & rebus omnibusque supellecilibus ejus direptis, hæcenus retrusum affligitis.

Flodoardus lib. 4. Remensis Historia, cap. 1.

Pro Teutboldo Lingonensi, significans ad se Lingonensis Ecclesiæ querimoniam pervenisse, quòd obeunte Isaac Episcopo, inconsulto Clero & populo, Egilonem quemdam Monachum nuper de sæculo venientem in Episcopum Aurelianus Lugdunensis ordinaverit; eisque vi illatâ præposuerit nolentibus, quo divinâ vocatione hominem excedente, ne in idipsum incurrerent, concordii voto Clerus & populus Teutboldum ipsius Ecclesiæ Diaconum eligentes ab ipso Papâ (Stephano) sibi met in Episcopum consecrari petierint. Sed ille uniuscujusque Ecclesiæ privilegium inconcussum servare volens id agere distulerit, eumque præfato Aureliano direxerit, scribens ad eum, ut si Cleri populi que vota in eum concordarent, & sacri Canones non obviarent, manus huic imponere nequaquam differret, quòd fieri si ratio prohiberet, & idipsum sibi rescriberet. Interim tamen alterum in hi ordinare nullo modo se inconsultò præsumeret, simulque & Oiranum Senogalliensis Episcopum à suo latere direxerit executorem, quem deludens Aurelianus ad Lingonensem præmiserit urbem, pollicitus se citissimè subsequiturum. Quod cum diù expectaretur, nec ipse advenerit, nec moræ suæ causam innotescere, vel Papa remandare præviderit: quocirca iterato Clerus & populus eum decreto manu omnium roborato præfatum electum Romam remiserunt, obnixè sibi met illum consecrari petentes: sed nec id tunc agere acquieverit: volens Lugdunensis Ecclesiæ collatam privilegium immutilatum consistere. Ideoque jam dicto Aureliano iterum rescribens mandaverit, ut quia concordii voto Clerus & populus jam dictum Diaconum expetebat, aut ipsum consecraret, aut quid in eo reprehensibile judicaret, rescribere maturaret: sed is priori inobedienciæ contumaciam adiciens, non solum oblatum consecrare, seu quid in eo reprehensibile judicare sibi rescriberet, contempserit; verùm etiam contrâ interdicta, & sacrorum Canonum statuta quendam extraneum, & eidem Ecclesiæ ignotum, in

angulo ordinatum illis ingerere niti præsumperit. At hi potius laborem subire, quam subijci ignoto eligentes ad se redierint, implorantes ne pateretur Ecclesiastica jura violari. Nos autem, inquit, qui omnium Ecclesiarum in B. Petro Apostolorum Principe curam suscepimus, scientes inter Episcopos non haberi eum, qui neque à Clero Clericus, neque à populo est expertus, sæpè dictum Teutboldum Venerabilem Diaconum ipsorum lamentabilibus precibus inclinati Lingonensis Ecclesiæ Episcopum consecravimus, condignâ sententiâ prævaricatoribus illatâ, licet & alijs prævaricationibus fuerint impediti. Quapropter Tuæ injungimus Sanctimonix, ut his nostris Apostolicis literis perceptis postpositâ dilatione ad Lingonensem accedas Ecclesiam, & eundem Teutboldum à nobis solemniter consecratum Episcopum exinde revestias, omnibusque Archiepiscopis & Episcopis innotescas, per tantæ contumaciæ ultionem, non ejusdem Ecclesiæ specialem sollicitudinem suscepisse pro tanti laboris moderatione, & oppressionis illius relevatione.

Rodolphus Glaber in libri 2. historiae capite 4.

De Fulcone, inquit, Andegavorum Comite unum restat memorabile. Cùm enim circumquaque in diversis præliorum eventibus plurimum humanum fudisset sanguinem, metu gehennæ territus, sepulchrum Salvatoris Hierosolymorum adiit, indeque ut erat audacissimus, admodum exultanter rediens aliquantulum ad tempus à propriâ feritate est lenior reditus. Tunc ergò mente concepit, ut in optimo fundorum proprij juris loco Ecclesiam construeret, ibidemque Monachorum Cætum coadunaret, qui videlicet die noctûque pro illius animæ redemptione interveniret, qui etiam ut semper curiosè aiebat, cœpit quosque percunctari religiosos, in quorum potissimum memoriâ sanctorum eandem Ecclesiam fundare deberet, qui videlicet pro ejus remedio animæ Omnipotentem Dominum orarent. Cui inter ceteros à propria jam uxore quæ valde sanò pollebat consilio, suggestam est, ut in honore ac memoriâ illarum cœlestium virtutum, quas Cherubim & Seraphim sublimiores sacra testatur auctoritas, votum quod voverat expleret. Qui libentissimè annuens ædificavit Ecclesiam admodum pulcherrimam in pago scilicet Turonico milliario interposito à Hueacense Castro. Expleto denique quantocius Basilicæ opere, protinùs misit ad Hagonem Turonorum Archipræsulem, in cujus scilicet constituta erat Diœcesi, ut illam sacraturus quemadmodum decreverat, adveniret. Qui venire distulit dicens, se minimè posse illius votum dicendo Domino committere, qui videlicet matri Ecclesiæ sedis sibi commissæ prædia, & mancipia furtiverat non pauca. Hocque potius illi videbatur competere, ut primitùs, si quid injultè diripuerat, alicui restitueret, sicque deinceps justo judicio Deo propria quæ voverat, offerre deberet, cùmque igitur ista Fulconi à suis perlata fuissent, diutinâ feritate resumptâ, nimium indignè ferens Episcopi responsa: insuper comminatus illum valdè, ac sublimius inde quod valuit adegit consilium. Mox denique copiosâ auri & argenti assumptâ pecuniâ, Romam pergens, ac Ioanni Papæ causam suæ protectionis exposuit. Ac deindè poscens quod ab illo opraverat, plurima ei munera

dona obtulit. Qui protinùs misit cum eodem Fulcone ad prædictam Basilicam sacrandam unum ex illis, quos in B. Petri Apostolorum principis Ecclesia Cardinales vocant, nomine Petrum, cui etiam præcepit veluti Romani Pontificis autoritate assumptâ, quidquid agendum Fulconi videbatur, intrepidus expleret. Quod utique audientes Galliarum quique Præsules, præsumptionem sacrilegam cognoverunt ex cæcâ cupiditate processisse, dùm videlicet, unus rapiens, alter raptum suscipiens, recens in Romanâ Ecclesiâ schisma creavisset: universi etiam pariter detestantes, quoniam nimium indecens videbatur, utis qui Apostolicam regebat sedem Apostolicum primitus, ac canonicum transgrediebatur tenorem. Cum insuper multiplici sit antiquitus auctoritate roboratum, ut non quispiam Episcoporum in alterius Diœcesi istud præsumat exercere, nisi Præsule, cujus fuerit, compellente seu permittente. Igitur die quadam mensis Maij congregata est innumerablem populi multitudo ad dedicationem scilicet prædictæ Ecclesiæ. Ex quibus multò etiam plures illuc Fulconis terror ob suæ elationis pompam convenire compulsi. Episcopi tantum, qui ejus ditione premebantur, coacti interfuere. Cæprâ igitur die constituto satis pompaticè hujusmodi dedicatione, atque peractâ, Missarumque ex more solemnij celebratis postmodum quique ad propria rediere. Denique imminente ipsius diei horâ nonâ, cum flabris lenibus serenum undique consisteret cælum, repente supervenit à plagâ australi vehementissimus turbo, ipsam impellens Ecclesiam, ac replens eam turbido aëre diù multumque concutiens: deindè verò solutis laquearibus, universæ ejusdem Ecclesiæ trabes, simulque tora teges per pignam templi ejusdem occidentalem in terram corruentes, eversum ierunt. Quod cum multi per regionem factum comperissent, nulli venit in dubium, quoniam insolens præsumptionis audacia irritum constituisset votum: simulque præsentibus ac futuris quibûsque, ne huic simile agerent, evidens iudicium fuit. Licet namque Pontifex Romanæ Ecclesiæ ob dignitatem Apostolicæ sedis cæteris in orbe constitutis reverentior habeatur, non tamen ei licet transgredi in aliquo canonici moderaminis tenorem. Sicut enim unusquisque orthodoxæ Ecclesiæ Pontifex, ac sponsus propriæ sedis uniformiter speciem gerit Salvatoris, ita generaliter nulli convenit quippiam in alterius procaciter patrare Episcopi Diœcesi.

Universi pariter detestantes, quoniam nimium indecens videbatur, ut is qui Apostolicam regebat sedem, Apostolicum primitus ac Canonicum transgrediebatur tenorem: cum insuper multiplici, & antiquitus auctoritate roboratum, ut non quispiam Episcoporum in alterius diœcesi istud præsumat exercere, nisi Præsule cujus fuerit, compellente seu permittente. Deinde, quicquid Cardinalis adversus canonicum illum tenorem attentavit, specie quadam miraculi reprobatum fuit. Quod cum multi per regionem factum comperissent, nulli venit in dubium, quoniam insolens præsumptionis audacia irritum constituisset votum, simulque præsentibus ac futuris quibûsque ne huic simile agerent evidens iudicium fuit.

Licet namque Pontifex Romanæ Ecclesiæ ob dignitatem Apostolicæ se-

dis cæteris in orbe constitutis reverentior habeatur, non tamen ei licet transgredi in aliquo canonici moderaminis tenorem.

Ansanum Concilium.

Anno M. XXV. Dominicæ Incarnationis convenerunt apud Ansam in Ecclesiâ sancti Romani causâ Concilij Archiepiscopi cum pluribus Episcopis, scilicet Burchardus Archiepiscopus Viennensis, Amiro Archiepiscopus Tarantasiensis, Helminus Episcopus Eduensis, Gauflenus Episcopus Marticensis, Gaufredus Episcopus Cabilonensis, Hugo Comes Episcopus Antissiodorensis, Guigo, Episcopus Valentinenis, Umbertus Episcopus Gratianopolitanus, Aribaldus Episcopus Vceciensis, Anselmus Episcopus Augustensis, & Vvardus Episcopus Maurianensis. Dum igitur multa de Ecclesiasticis causis, & de communi populi utilitate ibidem tractarent surgens supradictus Gauflenus Episcopus in medio proclamavit, se conqueri de Burchardo prædicto Viennensi Archiepiscopo, qui sine licentiâ & assensu suo contra canonum statuta ordinationes de Monachis fecerat in Episcopatu suo, scilicet in Cluniacensi Cœnobio. Ad quæ idem Archiepiscopus respondens Dominum Odilonem Abbatem, qui præsens aderat, illarum ordinationum adduxit auctorem in defensorem. Itaque cum Monachis suis surgens ostendit privilegium, quod habebant à Romanâ Ecclesiâ, quod eis talem libertatem tribuebat, ut nulli in cujus territorio degebant, nec alicui aliquatenus subjacerent Episcopo, sed quemcumque vellent, adirent, vel de qualibet regione adducerent Episcopum, qui faceret ordinationes, vel consecrationes in eorum monasterio. Relegentes ergo sancti Chalcedonensis, & plurimorum authenticorum Conciliorum sententias, quibus præcipitur, qualiter per unamquamque regionem Abbates, & Monachi proprio debeant Episcopo subijci, & ne Episcopus in parœciâ alterius audeat ordinationes, vel consecrationes absque licentiâ ipsius Episcopi facere, decreverunt chartam non esse ratam, quæ canonicis non solum non concordaret, sed etiam contraireret sententijs. Abjudicaverunt quoque Dominum Abbatem non posse existere Archiepiscopo legitimum authorem Canonice defensionis. Vnde prædictus Archiepiscopus ratione convictus, petens veniam à Gaufleno Episcopo, loco satisfactionis firmavit, & per quales ipse voluit fidejussores, ut unoquoque anno quandiu ambo viverent, tempore Quadragesimæ sufficientiam olei de olivis ad conficiendum Chrisma ipsi persolveret sine negligentia.

Synodus Lemovicensis sess. 3. ann. 1208.

Sanè, ut exempli causâ aliquid dicatur, Beatus Martialis Aquitanicæ Apostolus Stephano Regi Galliarum qui sub Nerone Galliam usque ad montes Pyrenæos regendi habebat potestatem, pro Virginis Valeriæ interfectione, cæterisque reatibus jam pœnitentiam indixerat, jam fonte baptismatis quo cuncta delentur admissa ipsum purificaverat, attamen quia necesse Principi fuit ut Romam cum legione Galligenarum jubente Nerone properaret, præmonente, ut credimus Beato Martiale, Beatum Petrum adiit, & pro Virginis interfectione ab eo se absolvi postulavit. Illa profectò Principis ab-

solutio à Beato Petro, confirmatio illius fuit absolutionis, & pœnitentiæ quam ei B. Martialis indixerat. Certè B. Petrus, si sciret illum esse à B. Martiale excommunicatione obligatum, potiùs eum damnaret, quàm absolveret. Sic Apostolici Romani Episcoporum omnium sententiam confirmare non dissolvere debent: quia sicut membra caput suum sequi, ità caput membra sua non contristari.

Chronicon S. Petri vivi.

Anno MLXXXII. 14 Kalend. Novembris obiit VVltarius Meldensis: & in sequenti septimâ Hugo Diensis Episcopus Romanæ Ecclesiæ Legatus congregavit Concilium in eadem urbe, & ordinavit Episcopum in eadem urbe Robertum Abbatem Ecclesiæ Resbacensis. Quod quia sine præsentia & assensu Richerij Archiepiscopi, & Coëpiscoporum ejus factum est, excommunicaverunt eum.

Eodem quoque anno Richerius Archiepiscopus ordinavit VValterium Meldensem Episcopum 4. Nonas Novembris, excommunicato supradicto Roberto.

Chronicon S. Medardi. an. 1131.

Innocentius Papa secundus, qui illis diebus in Franciâ venerat, prædictum Ludovicum Juniorem, Philippo Rege fratre ejus defuncto, qui duobus annis & dimidio regnaverat, Remis inunctum cõsecravit. Gaufridus cognominatus Collum-cerw, Abbas Ecclesiæ Beati Medardi Episcopus, Catalaunensis effectus est, & Odo Abbas successit. Ecclesia Beati Medardi Sueffionis dedicatur à Domino Innocentio Papâ secundo prædicto Pontificatus sui anno secundo, in honore B. Mariæ semper Virginis, & Sanctorum Apostolorum & Martyrum, & in honore Beati Medardi Episcopi & Confessoris Idus Octobris. Prædictus si quidem Papa antè dedicationem Ecclesiæ prædictæ Odonem Abbatem Ecclesiæ B. Medardi, nolente, sed contradicente Episcopo Sueffionensi Aurelianus benedixit pridie Kalendas Octobris.

Concilium Salegunstadiense Can. 18.

Quia multi tantâ mentis suæ falluntur stultitiâ, ut in aliquo capitali crimine inculpati: pœnitentiam à Sacerdotibus suis accipere nolint, in hoc maximè confisi, ut Romam euntibus Apostolicus omnia sibi dimittat peccata: Sancto visum est Concilio, ut talis indulgentia illis non profit, sed priùs juxtâ modum delicti, pœnitentiam sibi datam à suis Sacerdotibus adimpleant, & tunc Romam ire si velint, ab Episcopo proprio licentiam, & litteras ad Apostolicum ex iisdem rebus deferendas accipiant.

Bernard. de consideratione lib. 4. cap. 7.

Consideres antè omnia Romanam Ecclesiam, cui Deo authore præes, Ecclesiarum matrem esse, non Dominam: te verò non Dominum Episcoporum, sed unum ex ipsis, porro fratrem diligentium Deum, & participem timentium Deum.

Idem, Epist. 1. 7.

Duram Provinciam nactus sum, peccatis meis exigentibus. Inter cetera quibus angor, suffraganeos accepi juvenes & nobiles. Adjuutores esse debe-

rent.

rent : & utinam non aduersarentur, sed supersedeo : per aliam malo ut innotescant vobis mores eorum & studia, si nescitis. Dico tamen jus, fas, honestas, religio in nostris Episcopatibus perierunt. Malum quod pro debito officij dissimulare non audeo, breviter simpliciterque intimavi : ut quod non placet Providentiæ Vestræ per me corrigi, per me saltem vobis qui corrigere potestis innotescat, ne omninò vacuum videar portare nomen Archiepiscopi. Et mihi melius quidem esset non ascendisse, quàm sic descendere cum rubore, sed de me quæ cura? benè quod dignus sum patiar, tanquam malè operans. Sim certè opprobrio etiam meis; suâ spe nimirum frustra, quam de me, ut sibi me præesse vellent, conceperant: dùm comperiant Ecclesiæ suæ per me magis imminui dignitatem, cujus per me etiam antiqua damna restitui posse putaverant. Hæc omnia sustineo, & si non libenter, certè patienter, ne unquam videar recalcitrare obedientiæ, pro quâ etiam dare animam si necesse sit, debere me fateor. Verùm hoc Sollicitudinem Vestram attendere velim, creationis injuriam respicere ad creantem : & vires quas mihi subtrahitis, vobis minuitis : & contemptus meus, & dejectio mea redundat in vos. Multa habeo conqueri vobis de vobis, sed reservo eapendenda nuncio, quem noviad hoc satis industrium & fidelem.

Idem, Epist. 178.

Querimonia Domini Treverensis non est ejus solius, sed communis multorum, eorumque præcipuè qui sinceriori affectu vos diligunt. Vox una omnium qui fidei apud nos curâ populis præsumt, justitiam in Ecclesiâ deperire, annullari Ecclesiæ claves, Episcopalem omninò vilescere auctoritatem, dùm nemo Episcoporum in promptu habeat ulcisci injurias Dei, nulli liceat illicita quævis nec in propriâ quidem parœciâ castigare. Causam referunt in vos Curiamque Romanam. Rectè gesta ab ipsis, ut aiunt, destruis, justè destructa statuitis. Quique flagitiosi & contentiosi de populo sive de Clero, aut etiam ex Monasterijs pulsati currunt ad vos, redeuntes jactant & gestiunt se obtinuisse tutores, quo magis ultores sensisse debuerant.

In Capitulari Ahytnois Episcopi Basileensis capitulo 18.

Decimo octavo, ut nullus ordinatus sive ordinandus migret de suâ Parochiâ ad aliam; nec ad limina Apostolorum causâ orationis, Ecclesiæ suæ curâ derelictâ; nec ad Palatium causâ interpellandi; nec à communionem suspensus ab alio Communionem recipiendi, sine permissione & præscientiâ Episcopi sui: quod si fecerit, nihil valet hujusmodi Communio aut ordinatio, aut demigratio, & hoc omnibus fidelibus denuntiandum, ut qui causâ orationis ad limina B. Apostolorum pergere cupiunt, domi confiteantur peccata sua, & sic proficiantur: quia à proprio Episcopo suo aut sacerdote ligandi aut ex solvendi sunt, non ab extraneo.

Epistola Ecclesiæ Atrebatensis ad Metropolitanum Rhemensem, refertur in 5. Spicilegio.

Dilecto & in veritate Diligendo & Honorando Patri ac Dom. Raynoldo Dei ordinatione Remorum Archiepiscopo, Clerus & populus Atrebatensis Ecclesiæ, cum Lamberto, etsi inutili sanctitatis suæ servo, veram dilectio-

nem cum orationibus & obedientiâ. Vestræ Excellentiæ dignitati multipliciter referimus gratias, quia hætenus nobis gratanter ut pius Pater juvenem exhibuistis, & benignum vos erga nos in cunctis causæ nostræ fore promissistis. Sed Paternitatem Vestram miramur plurimum, in calce nostri negotij infrigidatam existere, cum infrâ terminum ab Apostolico Vestræ Magnificentiæ electi nostri consecrationis injunctum, nec solemniter literis vestris, ut arbitramur, ad consecrationem electum nostrum vocastis; nec diem certum infrâ terminum designastis. Nunc autem cum consecratio deinceps infrâ tricennem metam nequit fieri, saltem literas vestræ auctoritatis, quæ Apostolico deferantur, ut ipse jussit, pro Consecratione nostri electi nobis dare velitis, plurimâ pace precamur.

Raynoldi Rhemensis Episcopi Epistola ad Urbanum Papam. Ibid.

Domino & Reverendissimo S. & Apostolicæ Sedis Urbano, Raynoldus licet indignus Dei gratiâ Remorum Archiepiscopus, salutis, obsequij, debitæque subjectionis munus uberrimum in Domino. Post directas primùm nobis à Paternitate Vestrâ literas, placuit vestro, Serenissime Pater, Apostolatui, ut iterùm nobis aliàs dirigeretis, præcepto præcipientis, quatenus infrâ triginta dierum spatium, postquam vestras literas videremus, Atrebatensis Ecclesiæ Electum in Episcopum consecrare non differemus. Addidit & hoc Solertia Vestra, ut si aliqua nobis occurreret causa, quamvis illud aggredi formidaremus, eum vobis cum litterarum nostrarum ad stipulationem consecrandum dirigeremus. Susceptis igitur hujus vestræ præceptionis apicibus, ne quid inconsultis Coëpiscopis nostris & Consacerdotibus præsumeremus, cum constet utique tam ex eorundem, quam ex nostrâ auctoritate eandem pendere consecrationem, mandatorum vestrorum schedulam ad universos, quos potuimus, direximus, singulorum sciscitatum sumus sententiam, quatenus illud nobis super hæc re consilium providerent, quod nec vestræ obediitioni adversaretur, & ex quo Remensis Ecclesiæ dignitas non immineretur. Itaque hæc omnium, & Episcoporum, & Clericorum nostrorum una vox fuit & sententia, ut nos quidem ab illius Electi consecratione manum suspenderemus, sed eum vobis, cum hoc vestræ præciperent litteræ, transmitteremus, & quidquid inde Altitudinis Vestræ solertia faciendum decerneret, arbitrio vestro relinqueremus.

Raynoldi ad Robertum Flandria Comitem. Epist. 16.

Quoniam itaque in ipsis ut nobis quid animi super ordinatione Dilectissimi Fratris nostri Lamberti Atrebatensis Episcopi haberemus rogastis, vellemus remandare; nolimus lateat carissimam nobis prudentiam vestram nos ipsum plurimis diebus, ut quod de eo agendum erat, legitimè & Episcoporum nostrorum consilio fieret, detinuisse; ad ultimum in Concilio quod Remis cum Coarchiepiscopis & Episcopis nostris, atque Principibus multis 15. Kalendas Octobris habuimus juxta Domini Papæ Urbani præcepta, quibus inobedire nefas est, consilio & assensu Coëpiscoporum nostrorum more Ecclesiastico illius professionem suscepimus, ejusque confirmantes consecrationem confirmavimus.

Mathæus Parisiensis ad annum 1253. de Roberto Lincolnensi Episcopo.

Noverit Discretio Vestra, quod mandatis Apostolicis affectione filiali devotè & reverenter obedio. His quoque, quæ mandatis Apostolicis adversantur, paternum zelans, honorem adversor & obsto. Ad utrumque enim teneor ex divino mandato, Apostolica enim mandata non sunt, nec esse possunt alia, quàm Apostolorum doctrinæ, & ipsius Domini nostri Iesu Apostolorum Magistri & Domini, cujstypum & personam maximè gerit in Hierarchiâ Ecclesiæ Dominus Papa, consona & conformia, &c. ait enim Dominus ipse noster Iesus Christus: qui non est mecum contrà me est. Contrà ipsum autem nec est, nec esse potest Apostolicæ Sedis Sanctitas divinissima.

Non est igitur prædictæ litteræ tenor Apostolicæ Sanctitati consonus, sed absonus plurimum & discors, primò quia de illius litteræ & ei consimilium longè latèque dispersarum superaccumulato, non obstante nec ex legis naturalis observandæ necessitate inducto scater cataclysmus inconstantia, audacia, & procacitatis, inverecundia mentiendi, fallendi, diffidenter alicui credendi, vel fidem adhibendi, & ex his consequentium vitiorum, quorum non est numerus, Christianæ Religionis puritatem, & socialis conversationis hominum tranquillitatem commovens & perturbans: præterea post peccatum Luciferi, quod idem erit in fine temporum ipsius filij perditionis Anti-Christi quem interficiet Dominus Spiritu oris sui, non est, nec esse potest alterum genus peccati, tam adversum & contrarium Apostolorum doctrinæ & Evangelicæ, & ipsi Domino Iesu Christo tam odibile, detestabile, & tam abominabile, quàm animas curæ Pastoralis officij & ministerij defraudatione mortificare & perdere. Quod peccatum evidentissimis Scripturæ factæ testimonijs committere dignoscuntur, qui in potestate curæ Pastoralis constituti de lente & lacte ovium Christi vivificandarum & salvandarum Pastoralis officij & ministerij salarium comparant, debita non administrant. Ipsa enim ministeriorum Pastoralium non administratio, est Scripturæ testimonio ovium occisio & perditio. Quod autem hæc duo genera peccatorum, licet dispariter sint pessima, & omne alterum genus peccati inæstimabiliter superexcedentia, manifestum ex hoc, quod ipsa sunt duobus existentibus & dictis licet dispariter & dissimiliter optimis directè contraria: pessimum enim est quod optimo contrarium. Quantum autem est in dictis peccantibus unum peccaminum est ipsius Deitatis superessentialiter & supernaturaliter optimæ. Alterum verò deformitatis & Deificationis ex divini radij gratificæ participatione essentialiter & naturaliter optimæ interemptio: & quia sicut in bonis causa boni melior est suo causato, sic & in malis causa mali pejor est suo causato, manifestum, quoniam talium pessimorum interemptorum deformitatis, & deificationibus in ovibus Christi, in Ecclesiâ Dei introductores, ipsis pessimis interemptoribus sunt peiores, Luciferi & Antichristo proximiores, & in hæc pejoritate gradatim quantò magis superexcellentes, qui ex majore & diviniore potestate sibi divinitus in ædificationem, non in destructionem traditâ, magis tenerentur ab Ecclesiâ Dei tales interemptores pessimos excludere & extirpare. Non potest igitur sanctissima Sedes Apo-

stolica, cui à Sancto Sanctorum Domino Iesu Christo tradita est potestas omnimoda, testante Apostolo in ædificationem, non in destructionem, aliquid vergens in huiusmodi peccatum Domino Iesu Christo, tam odibile, detestabile & abominabile, & humano generi summè perniciosabile vel mandare, vel præcipere, vel quoquo modo ad aliquid tale conari. Hoc enim esset suæ potestatis evidenter sanctissimæ & plenissimæ, vel defectio, vel corruptio, vel abusus, vel à Throno gloriæ Domini nostri Iesu Christi omnimoda elongatio, & in Cathedrâ pestilentia, pœnarum gehennalium duobus prædictis tenebrarum Principibus proxima coaccessio. Nec potest quis immaculatâ & sincerâ obedientiâ eidem Sedi subditus & fidelis, & à Corpore Christi & eadem sanctâ Sede per schisma non abscissus, mandatis vel præceptis, vel quibuscumque conaminibus undecumque emanantibus, etsi à supremo Angelorum Ordine obtemperare, sed necesse habet totis viribus contradicere, & rebellare, propter hoc, Reverendi Domini, ego ex debito obedientiæ & fidelitatis, quâ teneor utrique parenti Apostolicæ Sedis sanctissimæ, & ex amore unionis in Corpore Christi cum eâ, his quæ in prædictâ litterâ continentur, & maximè, quia ut præactum, ad peccatum Domino nostro Iesu Christo abominatissimum, & humano generi perniciosissimum evidentissimè vergunt, & Apostolicæ Sedis sanctitati omninò adversantur, & contrariantur Catholicæ fidei, unicè, filialiter & obedenter non obedio, contradico & rebello. Nec ab hoc potest inde vestra discretio, quicquam durum contrà me statuere, quia omnis mea in hâc parte & contradictio & actio, nec contradictio est, nec rebellio, sed filialis divino mandato debita Patri & vestri honoratio. Breviter autem recolligens dico, Apostolicæ Sedis Sanctitas non potest, nisi quæ in ædificationem sunt, & non destructionem. Hæc enim est potestatis plenitudo omnia posse in ædificationem. Hæc autem quas vocant provisiones, non sunt in ædificationem, sed in manifestissimam destructionem. Non igitur eas potest beata Sedes Apostolica acceptare quia caro & sanguis, quæ regnum Dei non possidebunt, eas revelavit, & non Pater Domini nostri Iesu Christi, qui est in Cælis.

Hæc cum ad Domini Papæ audientiam pervenissent, non se capiens præ irâ & indignatione torvo aspectu, & superbo animo ait: *Quis est iste senex delirus, surdus & absurdus, qui facta audax, imò temerarius iudicat: per Petrum & Paulum nisi moneret nos innata ingenuitas, ipsum in tantam confusionem præcipitarem, ut toto mundo fabula foret, stupor, exemplum & prodigium. Nonne Rex Anglorum noster est vassalus, & ut plus dicam, mancipium, qui potest eum nutu nostro incarcerare, & ignominia mancipare?* & cum hæc inter Fratres Cardinales recitarentur, vix compescentes impetum papæ dixerunt ei: non expediret, Domine, ut aliquid durum contrà ipsum Episcopum statueremus: ut enim vera fateamur, vera sunt quæ dicit. Non possumus eum condemnare. Catholicus est, imò Sanctissimus, nobis religiosior, nobis & sanctior, excellentior, & excellentioris vitæ, ità ut non credatur inter omnes Prælatos majorem, imò nec parem habere. Novit hoc Gallicana & Anglicana Cleri Universitas, nostra non prævaleret contradi-

¶ Hujusmodi Epistolæ veritas, quæ jam fortè multis innotuit, multos contra nos poterit commovere. Magnus enim habetur Philosophus, latinis & græcis litteris ad plenum eruditus, zelator justitiæ, lector in Theologiæ scholis, prædicator in populo, castitatis amator, persecutor simoniarum. Hæc dixerunt Dominus Egidius Hispanus Cardinalis, & alij, quos propria tangebatur conscientia. Consilium dederunt Domino Papæ, ut omnia hæc convenientibus oculis sub dissimulatione transire permitteret.

Gerfonius de potestate Ecclesiasticâ Consideratio 8.

Auctoritas itaque nulla erit si solus Summus Pontifex omnia velit inferiorum Ecclesiasticorum usurpare institutiones, jura, status, gradus & officia. Meminerit itaque Summus Pontifex datam sibi à Deo potestatem in Ecclesiâ ad ædificationem ejus, proiit sapiens judicabit. Iudicat autem sapiens de potestatis usu variabiliter invariabilis existens, sicut est generale Concilium, & hoc pro temporum, locorum, reliquarumque circumstantiarum diversâ qualitate.

Nicolaus de Cusa de Concordantiâ Catholicâ, lib. 2. cap. 27.

Deinde superioribus obediendum, dummodò terminos, infra quos potestas cujusque clauditur non excedant. Videndum primò de potestate Romani Pontificis, quia, ut dicit Gregorius 2. quæst. 7. sicut (inquit) à capite incipiendum est in Concilio reformatorio, hæc superscriptio conjuncta textui probat. Vnde si ita sit ut omnis potestas regulis per universalia Concilia traditis in suo regimine utatur, necessariò optima reformatio sequitur, sic enim scribit Leo Papa ad Constantinum, Audentium, Rusticum: Iusta & rationabilis causa gaudendi est, cum à Sacerdotibus in tantum ea gesta cognoscimus, quæ & paternorum Canonum regulis, & Apostolicis congruant institutis. Necessè est enim ut omne corpus Ecclesiæ salubri crescat unguento si membra quæ præfunt & vigore excellent auctoritatis & tranquillitate moderaminis: hæc ille. Vnde secundùm Leonem Nonum (ut superius habetur) membra omnia unius Ecclesiæ & corporis Christi mystici, habent sua singularia officia, in quibus per alia impediri absque ordinis turbatione non possunt 80. di. singula. Turbatio autem ordinis est totius colligantiæ Ecclesiasticæ unionis turbatio, & ex illo difformitas, & languor in totum corpus diffunditur 11. q. 1. pervenit. 99. di. nullus, &c. ecce & textus Gregorij singula dicit noxium simulque turpissimum est, unum membrum alterius officium usurpare, & ministeria singulariter non distribuere. Igitur nec caput, nec membrum aliud quodcumque usurpandi potestatem alterius membri habet, si sanum & vivax absque negligentia fuerit illud, cujus officium usurpatur, absque totius corporis læsivâ turbatione. Quare si sciverimus, quæ cuique membro ex antiquorum regulis conveniunt, videbimus unde corpus Ecclesiæ deformatum existit: non enim deformatum foret, nisi excessus & abusus intervenisset. Et quia dum caput ægrotat, cætera membra dolent: hinc integritas præsidentium, salus est subditorum 60. 1. di. miramur. 86. di. Inferiorum. Quare nulla major difformitas ab aliquo poterit exoriri, quam ab illo qui suæ magnæ potestatis intuitu, licere sibi cuncta credens, in subditorum jura prorumpit.

DE CVRATIS.

Trezième Proposition de Jacques de Vernant. p. 44. l'ay voulu faire cette protestation publique & solennelle, pour assurer le lecteur que ie ne pretends point les offencer, ny dire aucune chose contre la dignité de leur estat; mais seulement de montrer à l'Autheur du Sermon supposé & à son traducteur, que les Curez ne sont pas immédiatement establis de Iesus-Christ.

p. 46. Il est faux que la sainte Escriture enseigne que l'estat des Curez soit immédiatement establi de Iesus-Christ, à cause qu'il n'a fait par luy-mesme qu'un seul Curé.

p. 47. Le Fils de Dieu n'a donc éabli par luy-mesme qu'une seule Cure de toute l'Eglise.

p. 448. Au temps des Saints Apostres, les Prestres ny les Diacres n'avoient aucune autorité ny aucune administration; mais elle appartenoit seulement aux Evêques auxquels les ames estoient soumises.

p. 478. L'estat des Curez n'est pas institué de Iesus-Christ immédiatement, mais d'un Pape.

p. 465. Voila, mon cher Lecteur, une Image naïve de l'Eglise dans sa naissance, & son accroissement dans ce tableau, vous ne remarquerez aucun trait de la conduite de Messieurs les Curez, aucune autorité pour commander, aucune jurisdiction pour diriger les ames, aucun droit pour gouverner les peuples.

C E N S V R E.

C E N S V R A.

Ces six propositions entant qu'elles enseignent ou qu'elles inferent que la puissance de jurisdiction des Curez, ne vient pas immédiatement de Iesus-Christ, quant à sa premiere & originaire institution, sont fausses, & contraires aux decretis de la crée Faculté, sauf toutefois l'autorité immediate des Evêques sur les Prelats inferieurs ou Curez, & sur le peuple qui leur est soumis.

Ha sex propositiones, quatenus afferunt vel inferunt, potestatem jurisdictionis Curatorum non esse immediatè à Christo quantum ad institutionem primariam, falsæ sunt & Decretis sacræ Facultatis contrariæ; salvâ semper immediatâ Episcoporum in Prelatos inferiores & plebem subditam auctoritate.

Fol. 78. & 79. Errores Fratris Ioannis de Gorello Ordinis Fratrum Minorum, an. 1408. 2. Ian.

Fol. 78. & 79 Les erreurs de Frere Jean de Gorelle, de l'Ordre des Freres Mineurs, le 2. Ianvier, 1408.

Curatis non competit ut tales sunt, predicare, confessare, Extremam-unctionem dare, sepulturas dare, decimas recipere; fundatur in hoc, quod Curati non sunt de institutione Christi, & Ecclesia primaria, sed per Dionysium Papam fuerunt ordinati, &c.

IL n'appartient pas aux Curez comme tels, de prescher, de confesser, de donner l'Extreme-onction, de faire les sepultures, & recevoir les dixmes; & cela est fondé en ce que les Curez ne sont pas établis par Iesus-Christ ny de la premiere & originaire institution de l'Eglise, mais qu'ils ont esté seulement instituez par le Pape Denys, &c.

REVOCATIO.

REVOCATION.

Dico nunc ex ordinatione eiusdem (Facultatis) matris mea & ultroneâ voluntate, veritates quæ sequuntur.

Je dis maintenant par l'ordre de la Faculté ma Mere, & de mon bon gré les veritez qui s'ensuivent.

Prima, Domini Curati, sunt in Ecclesiâ minores Prelati & Hierarchia ex primariâ institutione Christi, quibus competit ex statu, jus predicandi, jus confessiones audiendi, jus Sacramenta Ecclesiastica, secundum exigentiam sui status & parochianorum ministrandi; jus sepulturas dandi, jus insuper decimas & alia jura parochialia recipiendi, &c. Item quod jus predicandi & confessandi competit Prelatis & Curatis principaliter & essentialiter; & Mendicantibus per accidens & ex privilegio, quoniam sunt introducti vel admissi ex commissione & beneplacito Dominorum Prelatorum.

La premiere. Messieurs les Curez sont Prelats & Hierarques inferieurs dans l'Eglise originairement établis par Iesus-Christ, ausquels il appartient selon leur estat, le droit de prescher, le droit d'entendre les Confessions, le droit d'administrer les Sacremens de l'Eglise selon que le requiert leur estat & besoin de leurs Parroissiens, le droit de faire les sepultures, en outte le droit de recevoir les dixmes & autres droits Parroissiaux, &c. De plus que le droit de prescher & de confesser appartient principalement & essentiellement aux Prelats & Curez, & qu'il n'appartient aux Mendians que par accident & par privilege, puis qu'ils n'ont esté introduits & admis que par commission, & sous le bon plaisir de Messieurs les Prelats.

De la revocation faite par le commandement & par l'ordre de la Faculté de Theologie de Paris, par Frere Jean Sarrazin de l'Ordre des Freres Prescheurs.

Ex revocatione factâ de mandato Facultatis Theologiæ Parisiensis per Fratrem Joannem Sarrazin Prædicatorem.

Dire que la puissance de Jurisdiction des Prelats inferieurs, soit Evêques, soit Curez, viennent immédiatement de Dieu, comme la puissance du Pape, cela repugne en quelque maniere à la verité.

Dicere, Inferiorum Prælatorum potestatem jurisdictionis sive sint Episcopi, sive Curati, esse immediatè à Deo, sicut potestatem Papæ, veritati quodammodo repugnat.

REVOCATION.

REVOCATIO.

Dire que la puissance de Jurisdiction des Prelats inferieurs, soit Evêques, soit Curez, vient immédiatement de Dieu, cela est conforme à la verité de l'Evangile, & à la doctrine des Apostres.

Dicere inferiorem Prælatorum potestatem jurisdictionis, sive sint Episcopi, sive Curati, esse immediatè à Deo, Evangelicæ & Apostolicæ consonat veritati.

AVTHORITATE SACRÆ SCRIPTVRÆ,
Conciliorum, Sanctorum Patrum Ecclesiæ, &
veterum Theologorum confirmatur Censuræ
veritas.

Pro decimâ tertiâ Propositione.

L Vc. cap. 10.

Post hæc autem designavit Dominus & alios septuaginta duos: & misit illos binos antè faciem suam, in omnem Civitatem & locum, quo erat ipse venturus, & dicebat illis: messis quidem multa, operarij autem pauci. Rogate ergò Dominum messis, ut mittat operarios in messem suam. Ite: Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Nolite portare sacculum, neque pecram, neque calceamenta, & neminem per viam salutaveritis. In quamcumque domum intraveritis, primùm dicite: pax huic domui: & si ibi fuerit filius